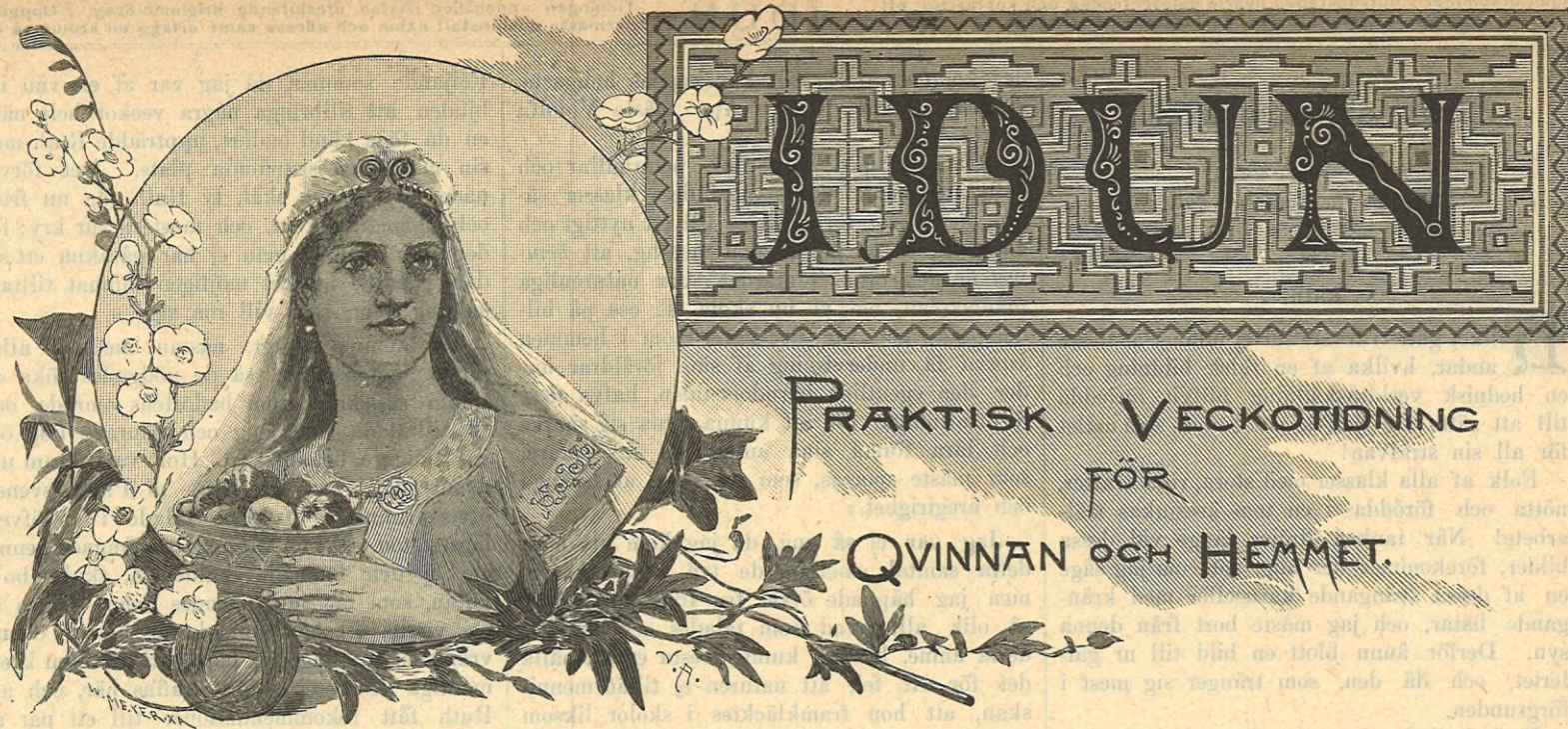

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

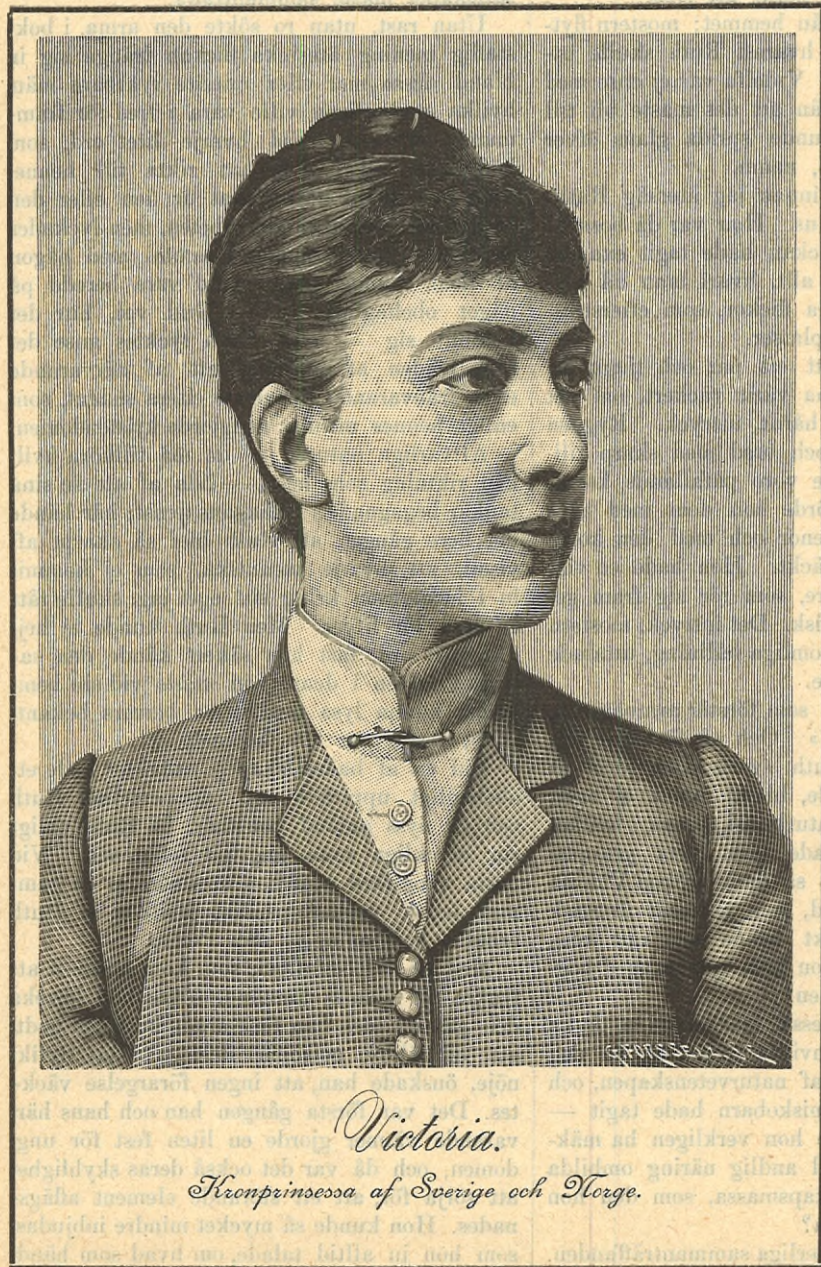
This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

N:r 13. Fredagen den 29 mars 1889. 2:dra årg.

<p>Byrå: Klarabergsgatan 54, en tr. Annonspris: 25 öre pr petitråd (= 10 stafvelser).</p>	<p>Tidningen kostar endast 1 krona för kvartalet. postarvodet inberäknadt. Ingen lösnnummerförsäljning.</p>	<p>Redaktör och utgivare: FRITHIOF HELLBERG. Träffas å byrån kl. 10—11 och 4—5. Allm. Telef. 6147.</p>	<p>Utgifningstid: hvarje helgfri fredag. Infaller helgdag på fredagen, ut- gifves tidningen näst föreg. eller nästfölj. söckendag.</p>	<p>Prenumeration sker: I landsorten: å postanstalterna. I Stockholm: hos redaktionen, å Stads- postens hufvudkontor, i bokläddorna samt å tidsningskontoren.</p>
---	---	--	---	---

Victoria.
Kronprinsessa af Sverige och Norge.

Furstemoder.

*Der spirar redan den unga vår
inunder sjunkande drifva,
i tinande stammar safven går,
och frihetsvaknande böljan slår
att isarnes broar rifva. —
Må sommaren huld oss blifva!*

*Då sitter böjd vid den yngstes bädd
om qvällen furstemoder;
af ömsint omsorg blir hågen rädd,
och modersfruktan, af ingen sedd,
tar utlopp i tårefloder. —
Må sommaren huld dig blifva!*

*»Mitt hjertas älskling, din unga vår,
hvad skola dess löften gifva;
hvem tolkar den framtid, som förestår,
hvert leder den växande strömmen, som går
inunder sjunkande drifva? —
Må sommaren huld dig blifva!»*

*Stor är en glädje dig förberedd,
du spörjande furstemoder:
de dinas fostran i dygder ledd,
en moders glädje, af ingen sedd
och sprungen ur tårefloder...
Må sommaren huld oss blifva!*

Johan Nordling.

Kring sin egen axel.

Lifsbilder,

tecknade för Idun af Ave.

III.

Ruth.

Hvilket galleri framvisar ej minnet af dessa andar, hvilka af en falsk bildning och en hednisk verldsåskådning blifvit fölledda till att sätta sig sjelfva, sitt beröm, som målet för all sin sträfvan!

Folk af alla klasser med stora, rika krafter, nötta och förödda i en tom äresjukas trälarbete! När tanken dröjer länge vid dessa bilder, förekommer det mig, som om jag såge en af dessa svängande karuseller med krängande båtar, och jag måste bort från denna syn. Derför ännu blott en bild till ur galleriet, och då den, som tränger sig mest i förgrunden.

Ruth kallades hon, men lär egentligen haft ett annat dopnamn, som fadern ej tyckt om. Barnets mor, som gifvit henne ett mycket ovanligt namn, dog, då flickan var helt liten, och så gifte fadern om sig. Lektorns första hustru hade burit ett adligt namn, och han sjelf räknade sig till »de högre stånden», men hans senare hustru var dotter till en guldsmed från en af våra småstäder. Hon hade fått en god undervisning, ty hon ämnade egna sig åt läraryrket, men så kom giftermålet emellan.

Det var ett lyckligt hem och skulle ha varit än lyckligare, om ej Ruths moster känt sig kallad att öfva ett slags uppsigt med sin svägers andra hustru i afseende på flickans uppfostran, och i denna sak kunde hon för sina åsigt vänta stöd af lektorn.

»Min bästa Ida, hur länge tänker du dröja, innan du sätter Ruth i skolan? Flickan är tretton år, hon borde ha varit uppe i de högre klasserna nu.» Fröken Vidolfas ton röjde, att *nu* skulle här bli slag i saken.

»Kan det verkligen ej vara det samma, till hvilken klass man räknas, blott man har lärt sig något dugligt?» frågade fru Ida skyggt, ty hon visste, att hon var fullständigt ensam om sina åsigt i fråga om flickans uppfostran.

»Nej, man måste kunna åberopa betyg, lärarnes rekommendationer o. s. v., om man vill fram i världen, och du vill väl ej göra min systers dotter till hushållsmamsell eller dylikt?»

»Jag vill ej göra henne till annat än en god, förnuftig människa. Ruth har en svår böjelse för skrytaktighet, så att hon, tvärt emot mitt förbud, ibland sitter uppe om nätterna blott för att lära sig utantill ett par fransyska verser eller anekdoter, hvilka hon sedan prålar med för sin far och de skolgossar, som bo hos oss.»

»Och detta klandrar du! Barnet vill deltaga i den kunskapsstämman, som, så att säga, utgör centralsolen i vår skolundervisning, sporen till —»

Fröken Vidolfa tog stundom till så stora ord, att hon ofta ej måktade föra dem i land, utan att först stanna och flämta ett tag.

»Sporren till att lysa med lånadt sken, ja, det menar jag med,» inföll fru Ida.

»Jag säger dig, att skolan är lifvets förgård!» utropade fröken Vidolfa, som lemnade både centralsol och sporre för att gripa tag i förgården. Olyckligt det barn, som ej tillåtes genomvända kunskapens pelarhallar;

det kommer aldrig till kunskapens heligaste, djupaste, högsta —» Åter måste Vidolfa flämta.

»Om du med förgårdar, pelarhallar och heligaste menar skolan med dess klasser såsom den bästa förberedelse till ett nyttigt och ädelt lif, så är jag af den mening, att *hemmet* är den rätta 'förgården', den naturenlige plantskolan, om vi nu skola slå oss på bilderspråk, och att de barn, som i hemmen *kunna* få undervisning af sina föräldrar under den egentliga barndomstiden, hafva flere förutsättningar för att kunna finna sig sjelfva och lära forstå sina anlag, än den skara, som måste sporras, som du sade, af fäfänga och äregirighet.»

Jag var ej så ung, då jag kom att höra detta samtal emellan de två svägerskorna, men jag häpnade öfver fru Idas tankegång, så olik allt hvad som talades och skrefs i detta ämne, hvilket kunde fresta en att hålla det för ett fel, att naturen ej tillät människan, att hon framkläcktes i skolor liksom kycklingar i nutidens hönserier.

»Ja, du *förstår* verkligen ej den saken,» afgjorde Vidolfa. »Emellertid har jag, som Ruths närmaste släktning, afgjort med hennes pappa, att hon nu vid terminens början skall blifva helpensionär i X:ska skolan; *jag* bestrider alla omkostnaderna.»

»Gud hjelpe och beskydde barnet!»

Styfmoderns ångest föreföll mig obefogad; jag förstod ej, att den endast och allenast härflöt från hennes kännedom om Ruths törst efter utmärkelse och begär att lysa.

Flickan skildes från hemmet; mostern flyttade till den stad, hvarest Ruth skulle utbildas till — fröken Vidolfa var ej ense med sig sjelf om annat, än att det måste bli till något stort, som kunde sprida glans öfver hennes, fostermoderns, namn.

Flere år förföto, innan jag återsåg Ruth; det var i mosterns hus. Hon var då bosatt i hufvudstaden, och flickan hade tagit examen med högsta betyg i allt, hvori man då plägade examinera unga flickor, som eftersträfvade högre lärarinneplatser.

Hon var nu blott ett par och tjuguar, och ansigtet skulle ha varit vackert, om det ej haft ett nästan hårdt uttryck. Ryggen var temligen rund och bred med skarp tillsnörd midja; armarne voro påfallande korta, och då hon gick, förde hon dem med händerna som ett par fenor och med den korta halsen något framsträckt. Hon hade en viss likhet med en aborre, som rör sig fram genom ett stim af småfisk. Det intryck, mostern fått af flickans egendomliga hållning, uttalade hon helt triumferande.

»Det är en flicka, som förstår armbåga sig upp öfver småfolket!» Och så förtäljde fröken Vidolfa, hur Ruth »varit nära förbi af läsning», ty hon hade, bland annat, ej brytt sig om att dela naturkunskaperna, hvilket var tillåtet, utan hade tagit hela gruppen som ingenting. Men så hade fröken Vidolfa också under den tid, som närmast föregick Ruths examen, stärkt henne med rått kött, ägg och porter, så hon kom igenom med högsta betyg i alla ämnen.

Jag måste vid dessa meddelanden tänka på vetenskapsmän, hvilka tycka sig ha nog med ett enda ämne af naturvetenskapen, och detta tjuguariga människobarn hade tagit — hela gruppen. Kunde hon verkligen ha måktat emottaga och till andlig näring ombilda en så ofantlig kunskapsmassa, som den hon fått betyg på att ega?

Lifvet erbjuder underliga sammanträffanden.

Följande sommar, då jag var af en vän inbjuden att tillbringa några veckor helt nära en då föga känd badort, uppträdde Ruth med sin moster på sistnämnda plats. Det förvånade mig af två skäl, ty Ruth såg nu frisk och blomstrande ut, och mostern var kry; för det andra kunde man ej här påräkna ett sådant badlif, hvilket möjligen kunnat tilltala en ung dam, som vill roa sig.

De kommo tidigt, nästan med de allra första badgästerna, så de nödgades söka en smula sällskap utom badortens område, och så tilltalade hon mig och erinrade mig om vår tidigare bekantskap. Hon var ensam ute denna dag, bar ett häfte af Plato, svensk öfversättning, i handen, talade i en öfverlägsen ton till min väninna och frågade henne, om ej den berömda skalden Z. skulle bo i villan, som låg intill hennes hem. Ingen af oss visste, att han ämnade sig hit till denna vrå, men nu fingo vi höra, att en liten krets manliga storheter skulle träffas här, och att Ruth fått rekommendationer till ett par af dem samt egentligen var här för att idka umgänge med denna lilla lysande krets.

Qvinnor på jagt för att fånga en man åt sig sjelfva eller en anhörig äro en styggelse att skåda; men qvinnor, som jägta efter att låta store mäns skugga falla öfver deras stig och glömma alla hänsyn för att kunna säga sig vara bekanta med det eller det snillet, äro en lika vedervärdig syn, och det var en sådan vi de två kommande veckorna fingo se, så snart vi kommo i närheten af de platser, der badsällskapet måste sammanträffa.

Utän rast, utan ro sökte den arma, i bokstaflig mening äresjuka flickan tränga sig in bland dessa mer eller mindre ryktbare män, hvilka synbarligen ville vara i fred för främmande element. Vid hvarje litet ord, som höfligheten bjöd dem att rikta till henne, knöt hon snabt något citat ur den eller den närvarande författarens arbeten, men lyckades det henne att komma i samtal med någon af dem, kunde man alltid vara beredd på något obehagligt, ty — Gud vet, hur det kommit sig — men Ruth tycktes anse det som höjden af bildning att af närvarande eller frånvarande författare citera sådant, som enligt hennes mening nedgjorde kristendomen.

Allvarliga naturer — de må tillhöra hvilken riktning som helst — lida af att se sina tankar begagnade i fäfängans tjänst; här hände det flere gånger, att Ruth blef så skarpt avvisad, att hvarje människa, som ej kommit in i hexdansen kring sitt eget jag, skulle fått en lexa för lifvet. Men Ruth kunde ej hejdas med ord, fast hon säkert kände den satiriska udden i dem; hon *måste* vid sin hemkomst kunna lysa med dessa herrars bekantskap, därför var hon kommen dit.

Vid en af badsällskapets utflykter hade ett obehagligt uppträde egt rum emellan Ruth och en nyss anländ konstnär, då Ruth, enligt sin olyckliga vana, angripit religionen. Vid nästa skogsfärd blef hon utesluten af en gammal barsk vetenskapsman, hvilken af Ruth erhållit benämningen »St: Peter».

Med en lidelsefullhet, som kom mostern att frukta för hennes förstånd, sökte hon beveka den gamle; men han förklarade kort och godt, att då äldre personer deltaga i ett dylikt nöje, önskade han, att ingen förargelse väcktes. Det var första gången han och hans närvarande vänner gjorde en liten fest för ungdomen, och då var det också deras skyldighet att sörja för, att ett störande element aflägsnades. Hon kunde så mycket mindre inbjudas, som hon ju alltid talade, om hvad som händt

i hennes ungdom, och det var blott de unga, som voro bjudna.

Orsaken till denna stränghet torde dock till en del kunna tillskrivas Ruths intima umgänge med en nyss till badorten anländ ung enka med ett lysande namn och känd för ytterst fria åsikter.

Det var med blandade känslor den församlade ungdomen förnam straffdomen öfver Ruth, fast än det för de fleste var en lättnad att ej hafva henne med. För de mindre skarpsynta tog sig Ruths jagt ut som lust efter äfventyr, då der bland de ryktbare äfven funnos några medelålders män.

Ingenting var dock denna själviska natur mera fjerran än tanken på ömmare förhållanden; ett samtal i fem minuter med t. ex. den sextioårige, svårt döfve X var för henne en triumf, större — fast af samma art — än en koketts eröfring af ett af säsongens elegantaste lejon.

Men få ville tro det, och en afton hade hon, narrad af likheten i namn, gifvit sig af på promenad med ett tveydigt subjekt i den tro, att den trettioårige mannen var en berömd konstnär från utlandet. Hon återkom blek med vredesgnistrande ögon; hon hade upptäckt sitt misstag och — han sitt, då Ruth på hans försök till öm förtrolighet svarat med en örfil.

I hela tre dagar efter det uppträdet höll hon sig instängd, och mostern förtrodde läkaren, att Ruth ej sofvit en blund under dessa trettiosex timmar. Han infördes, mot Ruths vilja, till henne, der hon vankade af och an i sitt rum, ifrigt och häftigt rörande på armbågarna, som om hon simmade mot strömmen. Hon var ej sjuk, icke ens trött af så lång vaka, utan kräfde med vild energi af badläkaren, att sprätten, som föranledt hennes grymma misstag, skulle bortvisas från platsen som kvinnofridstörare.

Läkaren lät i stället henne förstå, att badsällskapet tröttnat vid de störande uppträden, hon sjelf så ofta förorsakade, icke minst vid table d'hôte, der hennes inpass i samtalen alltid voro af den art, att de väckte missstämmning hos alla.

Moster Vidolfa var vittne till denna lex och blef högeligen rädd för de följder, Ruths uppträdande kunde ådraga henne sjelf. Hon grep till enfaldiga förmaningar, hvilka af Ruth besvarades med bitande hån; mostern tvådde sina händer inför den kvinliga delen af det finare badsällskapet och reste. Ruth kastade sig i den lysande enkans armar; de två flyttade tillsammans i denna senares bostad.

Länge hade den sysslolösa badsocietyten undrat öfver, att denna dam dragit sig tillbaka till en så stilla plats och ej der sökte umgänge med någon annan än Ruth. Nu, en vecka efter fröken Vidolfas afresa, kom förklaringen. En utländsk celebritet, som öfvergifvit sin hustru och sina två barn, uppenbarade sig plötsligt på platsen, blef kallt emottagen af »St Peter» och afreste efter ett par dagar. Samtidigt med honom lemnade enkan och Ruth platsen; det var ingen hemlighet, att denna senare åtagit sig att vara »hedersvakt» hos detta par, som i Paris skulle afvakta den tid, då han kunde ingå ett nytt äktenskap.

Två år derefter sammanträffade jag med fröken Vidolfa på en ångbåtsresa till Stockholm. Till min förundran började hon genast tala om Ruth och hennes uppträdande vid badorten.

»Saken var, att hennes ofantliga kunskaper brusade ur henne som en flod, och det

väckte — oss emellan sagdt — en smula *jealousie de metier* hos somliga. Herrar tycka ej om, att damer täfla med dem der vid lag», sade hon blinkande och med munnen så nära mitt öra, att jag kände en obehaglig fuktighet af hennes andedrägt.

»Ni vet naturligtvis, att Ruth återkommit från utlandet och är bland en mängd sökande till föreståndarinneplatsen i institutet för högre bildning — ja, ni vet ju nog, hvad det egentligen heter. — Ruth hade de högsta betygen, hade rest, känner en mängd framstående personer. — Sjelfve »St Peter», ni minnes, har gifvit henne sitt förord. Ja, ni vet naturligtvis detta och äfven, att jag alltid trott, att Ruth borde bli uppfostrarinna. — Ni ser sannerligen ut, som om ni ingenting visste!»

Jag visste ingenting om allt detta, men jag trodde det alltför väl, ty det är ju betygen, som i sådana fall fälla utslaget.

* * *

Och karusellen svänger och svänger, nya, yngre ansikten, ynglingar och flickor, hustrur och män, hvirfla omkring i denna krängande böljegång kring sina egna jag. Hvem skall hejda denna hexdans, som tecknar sin bana med vansinne, sjelfmord och samhällsförderliga läror? När skall sjelfviskheten, som nu systematiskt göres till drifkraft för menniskolifvet, aflösas af menniskokärleken, den enda drifkraft, som skapar verklig lycka?

Kanske när Sveriges kvinnor bli så kloka på lifvet, att de med förenade krafter grunda ett uppfostringsväsen, der lösen för lifvet blir: »Framåt, uppåt, hemåt, med Guds nåd och till Guds ära!»

Dömer icke!

Det är en sanning, som — hur beklaglig den än kan vara, eller rättare *just därför* att den med fog kan gifva anledning till beklagan — vi ej böra fördölja för oss sjelfva, att vi kvinnor i regel äro mycket snarare till dom och hårdare i våra omdömen än männen äro. Särskildt gäller detta i våra utlåtanden öfver vårt eget kön, våra egna medsystrar, dem vi dock bäst borde känna och derfor ock mest förlåtande borde behandla. Ty det ligger mycken och träffande innebörd i den kända satsen, att man, för att förlåta en medmänniska ett fel, endast rätt behöfver känna henne.

På intet vis är det därför min mening att försvara ett lättsinnigt *laissez-allers* system eller någon moralisk slapphet i skiljandet på rätt och orätt, sundt och osundt, berömvärdt och fördömligt. Det är hvarje kvinnas pligt att ställa bestämda och höga anspråk på sin omgifning, men först och sist de högsta på sig sjelf. En rättsinnig kvinna, hvars görande och låtande, hvars hela lif är ett påtagligt uttryck af en ärlig sträfvan att sjelf stå utan vank, eger just häri den största makt att inverka förädlande och höjande på sina närmaste, på alla, med hvilka hon kommer i någon beröring. Men hennes mun behöfver icke uttala de domar, som hennes exempel i lefvande gerning stadfäster, och hennes hjerta får icke känna fariséens skrymtan, hans som sade: »jag tackar dig Gud, att jag är bättre än dessa andra».

Den renaste är den ödmjukaste och snarast förlåtande.

Det kan ock vara sant, att männen ofta

gå till en motsatt ytterlighet i ett kritiklöst medgifvande (det är ett indirekt gillande) af allsköns osed, karaktärslöshet och sedlig slapphet. Men männe icke skulden äfven härtill i mycket är vår? Om vi dömd mildare, tror jag förvisso, att de skulle lära sig döma strängare. Nu är i regel deras benägenhet att äfven i otid urskulda en mer eller mindre medveten protest mot vårt eget system att i otid falla.

Jag hörde för icke länge sedan en man, då i en krets af kvinnor en annan kvinna hårdt förkättrats, yttra: »de andra häckla henne; hon måste vara någonting värd!» Det är bittert att erkänna, det vi med våra hårda tungors förlupenhet drifvit det ända derhän, att männen finna sig hafva anledning till slika konklusioner.

Ack, att denne man i dess ställe funnit skäl att säga: »till och med de klandra henne — hon måtte för visso ha illa felat!»

Annie Berg.

Barn och penningar.

Den farliga seden att låta barn råda öfver penningar utbreder sig allt mer och mer. Från eleverna i skolans högsta klasser har det onda utbredt sig nedåt, så att det numera är mycket vanligt, att till och med små gossar och flickor ha penningar, som de använda utan tillräcklig kontroll från föräldrarnes sida.

Föräldrarna synas ej göra klart för sig, huru de, genom att gifva penningar åt sina barn, utsätta dem för allsköns frestelser. En del föräldrar finner det bekvämare att gifva barnen ett större belopp på en gång framför att gifva dem litet åt gången för förefallande utgifter. Andra finna intet afskräckande i att låta sina barn te sig som små herrar eller damer så tidigt som möjligt och förse dem därför med kassa och börs. Åter andra inse nog, att saken icke är så alldeles i sin ordning, men de vilja nu engång icke låta sina barn stå tillbaka för andras.

En liten del af de penningar, barnen mottaga, användes till nödvändiga utgifter, till anskaffande af små skolrequisita eller tillåtning, men de flesta penningarna förbrukas — i regel utan att föräldrarna få vetskap derom — till snask, leksaker och dylikt, af de äldre eleverna till cigarrer och öl.

På så sätt lära sig barnen att anse penningar som något, det der kommer af sig sjelft och är afsedt att skaffa egaren njutningar af ett eller annat slag. Helsan far just ej bra utaf, att de ungas magar fyllas med öfverflödiga, mer eller mindre skadliga saker, och i skolan medför ett slikt förhållande, att eleverna förlora intresset för sitt arbete och bli oppmärksamma och liknöjda.

Men saken kan ha ännu värre följder. Genom att vara i besittning af penningar väckes begäret efter större ting, större njutningar; och kunna så icke medel skaffas på vanliga vägar, frestas barnet lätt att skaffa sig dem på mindre lofligt sätt. Hur ofta begära icke barn penningar af sina föräldrar under föregifvande af att behöfva ett eller annat, medan de i sjelfva verket använda dem till helt andra ändamål. Hur ofta skaffa de sig ej penningar på ett än tvifvelaktigare sätt?

Naturligtvis drabba dessa beskyllningar icke alla lärjungar. Men faran af smitta, den ständiga frestelsen af att umgås med lättsinniga kamrater är stor, och samvetets motstånd

öfvervinnas för lätt. Mot ett sådant ondt hjälpa inga halfva förhållningsregler. Det fins bara ett att göra — föräldrarna måste ta för grundsats att icke alls gifva sina barn penningar till fritt disponerande. Mat och dryck och andra förnödenheter kunna barnen få i hemmet och frukosten kunna de taga med sig derifrån till skolan. Till skogsturer och fotvandringar kan man ju gifva dem ett litet belopp, för hvilket de dock få aflägga redovisning. Belöningar och gåfvor, för så vidt de bestå i penningar, böra läggas i sparbössan. Dermed styrker man sinnet för sparsamhet och väcker intresset af att besitta något.

Frukta att egga till girighet kan man undgå genom att vid tillfälle använda något af det sammansparade till välgörande ändamål. Att umgås med penningar lära barnen blott, när de under föräldrarnes noggranna tillsyn anskaffa det nödvändiga, men gömma resten af de medel, de icke haft bruk för. Och då man lär barnet att föra räkenskap öfver penningars användande, sporrar man det till sparsamhet och lär det att inse penningars värde.

K.

Qvartalsprenumerationen måste nu omedelbart förnyas af alla, som önska erhålla tidningen utan afbrott.

Den högre flickskolans mål.

Vid ett skolmöte förliden fredag å Hötell Continental stora sal diskuterade man om »målet för flickornas uppfostran». Frågan var framkallad närmast med anledning af folkskolekomiténs betänkande.

Denna komité, som tillsattes hösten 1885 och lemnade resultaten af sina inspektioner och öfverläggningar i allmänhetens händer i januari förlidet år, har i sjelfva verket varit ganska mild i sin kritik och anspråkslös i sina fordringar på reform af flickskoleväsendet i vårt land.

En och annan förändring i valet af läroböcker, en liten skärpning här och en lättnad der, större hygieniska kraf och större plats i läroplanen för gymnastik och slöjd såsom ett önskningsmål dock med en hel del vilkor och modifikation — se der, hufvudsamman af de yrkanden och förslag komitérade funnit sig befogade framställa.

Säkert är, att många intresserade och sakkunniga skolmän (och »qvinnor» alltid underförstådt) med tillfredsställelse skulle ha sett, att en så grundlig utredning som komiténs hade åtföljts af mera till grunden gående och för framtiden varaktiga reformyrkanden. Denna uppfattning var nog också orsaken till sammankallandet af ofvan omtalade möte.

Det säger sig sjelft, att så länge man icke är på det klara med målet, faller det sig litet svårt att komma öfver ens om medlen. Komitén talar ganska sväfvande och teoretiskt om detta mål.

En allsidig, harmonisk allmänbildning, som väcker, utvecklar och förädlar alla människans krafter, heter det.

Det är högt och omfattande nog detta mål, men det ger oss så ytterst litet reelt att ta på. Då vi först läsa dessa ord, så vidgas synkretsen för oss till en oändlighet, och öofverskådliga vidder breda sig mellan skolan, sådan vi nu känna henne, och målet, som hon säges föra till.

Och vi säga med en medlidsam tanke på vår barnoms anspråkslösa bildarinna: stackars skola, din dom är färd!

Men allt efter som vi läsa vidare, begränsas åter synkretsen, vidderna försvinna, och vi skymta åter de gamla välkända konturerna af buskar och snår, höga murar och stora portar, på hvilka står ristadt: hit far du gå, men här utanför har du ingenting att göra — och vi stå på vår gamla skolas gamla grund, der allt är sig så temligen likt. Blott att salarnes fönster blifvit litet högre, ventilationen bättre, rästerna längre och lärarinnorna infödda svenskor, som rest utomlands med stipendier.

Fröken Anna Sandström höll ett inledande föredrag om flickskolans mål. Enligt hennes uppfattning skulle det kunna sammanfattas deri: att göra

flickan till »en arbetande qvinna, som förmår och vill taga ett dugtigt tag i lifsarbetet.»

Man skall vara väl inne i fröken Sandströms tankegång för att rätt fatta innebörden af hennes definition. Den invändningen ligger eljes nära till hands, att då erfarenheten lär oss, att de allvarligast arbetande qvinnorna, som med största pligtroheten sätta sina krafter in i lifsarbetet, faktiskt äro att söka inom de mindre skolbildade klasserna (se: den mindre bemedlade hustrun, sömmerskan, kontors- och handelsbiträdet, o. s. v. ned till tjenstflickan och hjälphustrun), så kunde man deraf draga den slutsatsen, att det högsta måttet af kunskaper ingalunda är rätta medlet för nåendet af det uppgifna målet: arbetsdugliga qvinnoor.

Jag säger icke detta af kritiklystnad, utan derför att det i sakens stora intresse är af vikt att få ett koncist och korrekt uttryckt för det mål, mot hvilka alla i samfäldt arbete skola sträfvå, såväl ungdomen sjelf som dess lärare och föräldrar.

Fröken Sandström betonade vidare i sitt föredrag det förslöande inflytande frånvaron af ett bestämdt mål under skolärens utöfvå på den stora klass af flickor, som uppfostras direkt för hemmen, och som efter slutad skolgång emotser en lång följd af år utan annat lifsinnehåll än jagten efter nöjen och väntan på en man. Hon trodde, att om den unga flickan i hemmet finge en bestämd uppgift, något värf att fylla, för hvilket hon kände ansvaret hvila uteslutande på sig sjelf, så skulle dessa ungdomens öfvergångsår få ett vida större innehåll, ett helt anorledes uppfostrande värde, än de nu ha.

Hon ansåg, att samskolan skulle råda bot på många af de brister, som nu vidlåda den qvinliga uppfostran. Den skulle bl. a. lära den blifvande maken att känna något om männens natur och intressen. Och denna kännedom skulle förebygga många olyckliga äktenskap.

Under afvaktan på samskoleidéns förverkligande få vi anse flickskolan som ett »provisorium» och försöka göra det bästa möjliga af henne, framför allt, som sagt, laga att hon utsänder — »arbetande qvinnoor».

Lektor Almquist gaf i ett till innehållet briljant anförande en fastare form åt det så ifrigt sökta »målet». Han visade, att målet för den högre flickskolan icke kunde vara något annat än målet för den högre gosskolan, nämligen — en verkligt vetenskaplig bildning. Han tog icke ordet vetenskap i dess gamla betydelse af abstraktionskunskap, utan menade med vetenskaplig bildning ett riktigt uppfattande af den gifna kunskapen och förmågan att på grund af denna kunskap fälla korrekta omdömen — och på dessa omdömen åter grunda sina handlingar.

Han ansåg, att det vore lika orimligt att tala om en skilnad mellan gossens och flickans kunskapsbehof som att gifva olika recept åt deras diet.

Den bifallsstorm, som åtföljde lektor Almquists anförande var ett rättvist erkännande af hans klara urskiljande af det väsentliga i all skolbildnings mål.

Redaktör Beckman föreslog att lemna undervisning i kokkonst i skollokalerna, som under sådana undervisningstimmor »med lätthet» kunde ombildas till kök. Han trodde sig häri se ett medel att förekomma oenighet i äktenskapet.

För öfrigt betonade nästan alla talare nödvändigheten af en »husmoderlig yrkesbildning» för qvinnoor och framburo mer eller mindre praktiska förslag till meddelandet af en sådan redan under flickans skolår.
Elna Tenow.

Teater och musik.

Kungl. Operan. Lördagen den 30 dennes gifves åter en intressant symfonikonstert å k. operan med biträde af kejsrerlige pianisten Franz Rummel, som då för första gången uppträder härstädes. Programmet har följande utseende: 1) Ouvertyren till »Hebriderna» af Mendelssohn; 2) Pianokonstert af Beethoven, g-dur (principalstämman utföres af hr Franz Rummel); 4) Förspel till »Tristan och Isolde» af Richard Wagner; 4) Fantasi öfver ungerska folkmelodier af Liszt (Frans Rummel); 5) Suite för orkester nr 1 af Massenet.

I nästa vecka återupptages Andreas Halléns opera »Harald Viking». Under inföning är likaledes den vackra oper. »Hoffmans äfventyr», hvilken för några år sedan gafs å dåvarande Nya teatern, men der af lätt förklarliga skäl ej kunde komma till sin fulla rätt.

K. dramatiska teatern uppförde sistlidne fredag för första gången Ibsens skådespel »Frun från hafvet». Då det på samma gång egendomliga och märkliga stycket väl torde vara bekant för de flesta af Iduns läsarinnoor, anse vi oss kunna utsluta all redogörelse för det sammans innehåll,

helst som väl och tidningens inskränkta utrymme lägger hinder i vägen härför.

Ett är emellertid säkert, att man vid beskådandet af »Frun från hafvet» i mer än ett hänseende beredes en intressant teaterafton, om man ock i ett eller annat skulle känna sina förväntningar besvikna. Hvad nu särskildt den första föreställningen beträffar, så utgjorde den samma allt igenom en hyllning åt den snillrika framställarinnan af titelrollen, fru Olga Fähræus, f. Björkegren — en hyllning, som man med bestämdhet kan påstå var lika ärligt menad som ärligt förtjent. Efter tvänne års frånvaro från den scen, hvars förnämsta prydning hon på sista tiden var, framträdde hon nu åter i en alldeles ny roll. På samma gång hon sålunda återbördade sig sjelf åt den konstanstalt, bland hvars stjernor hon alltid skall räknas, gaf hon publiken en ny scenisk skapelse af det slag, som ej så lätt glömmas. Var uppgiften svår att lösa, så var den ock tacksam. Svårigheterna öfvervunnos emellertid med lätthet, och allt efter som framställningen fortskred, växte det jubel, som helsade skådespelerkan för hennes genialiska framställning af den själsjuka Ellida.

Doktor Wangel hade i hr Elmund erhållit en god representant. Deremot föreföll hr Hillberg märkvärdigt ointresserad af lektor Arnholms roll. Hr Palme gaf en god bild af den lungsiktige bildhuggaren Lyngstrand och hr Beckström var en rolig »allas hjälpreda». Den främmande mannens lilla, men synnerligt viktiga roll — med framställningen af densamma står eller faller hela stycket, har Ibsen sjelf sagt — hade öfverlemnats åt hr Örtengren. Detta val var dock föga lyckligt, tro vi. I hr Ö:s framställning saknades nämligen alldeles detta dämoniska och mystiskt oemotståndliga, som man ovilkorligen väntar att finna, och som ju utgör en förklaringsgrund till Ellidas sinestillstånd och handlingssätt. Monne ej hr Hillberg här varit den lämpligaste? För dr Wangels döttrar, den långtande och vetgiriga Bolette samt den slynaktiga Hilda, voro fröken Zetterberg och fru Hartman goda representanter. Den senare väckte i synnerhet mycken munterhet.

Iscensättningen — med ställiga fjord- och fjälldekorationer — ländes hr Personne till synnerlig berömmelse.

Vi taga för gifvet, att Ibsens nya stycke kommer att beskådas af hela den teaterälskande allmänheten.

Vasateatern gaf i går tisdag för första gången ett lustspel med sång af det vanliga tyska dussinlaget, kalladt »Jägarbruden». Stycket, ehuru svagt, skördade dock märkvärdigt nog ganska lifligt bifall. Titelrollen återgafs rätt bra af fröken Håkanson; rösten var dock alldeles för otillräcklig. Hr Gründer var en välmående sodavattensfabrikant och väckte stormande bifall som »söndagsjägare». De öfrige medspelande skötte sina resp. roller oklanderligt.
Den 27 mars.

Mycket väsen för ingenting.

Små broderier på verklighetens botten af Mathilda Langlet.

(Slut fr. föreg. nr.)

Hvad i himlens namn vill detta säga?«
Utropade han förskräckt. »Ingeborg!
Hon dör — vakna då — älskade!»

Hon såg upp, men slöt genast ögonen.
»Säg om det,» andades hon fram.

»Hvad? Älskade, älskade flicka! Se upp igen; hvar är mamma? Ah, nu vaknar hon!»

»Det är öfver nu,» sade hon och sökte draga sig ur hans armar. Men han höll henne blott hårdare fast. »Jag drömde något — nyss,» sade hon, »jag blef rädd — och sedan så glad — men nu är det förbi.»

»Förbi?» upprepade han glädt. »Nej, min älskade, det är tvärt om alldeles nyss börjadt! Ingeborg, nog har du sett — nog har du förstått mina tankar, fast du icke uppmuntrat mig, har du ej det? Och jag har ej heller förut vågat säga något, men nu — öfverraskningen — Ingeborg, säg, att du också älskar mig och vill blifva min hustru!»

Hon kunde knapt andas, och icke för sitt li' fick hon fram ett ord. Men en ångest

att hon nu genom sin eländiga obeslutsamhet skulle kunna förspilla sitt lifs lycka grep henne, och utan att besinna sig slog hon armarne om hans hals och brast i gråt.

Han förstod henne och lät henne gråta ut, smekte hennes vackra hår och kysste lätt hennes panna, och efter några ögonblick lyfte hon upp sitt tårsköljda, glädjestrålade anlete och sade ömt och blygt sitt ja till hans bön.

»Men hvar är mamma?» frågade han, ifrigt att få dela med sig af sin glädje.

Med några ord berättade nu Ingeborg, huru ängsliga de alla varit, och huru de begifvit sig ut att söka honom. Förundrad såg han och hörde på henne. Hon talade raskt och lifligt, och hennes ögon glänste. Stelheten var försvunnen, och det fina ansigtet var nästan skönt, ty nu hade det kommit uttryck deri. Hon såg hans förundran.

»Jag är som en ny människa,» sade hon och log. »Det är som om några hårda band omkring hjertet nu hade brutit — jag vet inte, huru det är, men jag känner mig så fri, så stark —»

»Så själfständig,» ifylde han.

»Det kan hända,» sade hon leende, »men nu — nu kommer någon!»

Det var Marie, trött och uppgifven.

»Åh, der är han ju!» utropade hon och kastade sig om broderns hals. »Du stygge, älskade Algot, som gjort oss alla så ängsliga! Hvar i all världen har du hållit hus?»

»Jag följde med skolläraren, herr Berndtson, du vet, han, som är så godt som blind, sedan solen gått ned —»

»Hönsblind,» afbröt Maria, och nu kunde hon redan skratta.

»Kalla det hvad du vill. Emellertid kom han in på kontoret till mig och bad, att jag skulle följa honom till inspektorens, der han stämt möte med en person, som skulle led-saga honom hem. Han hade haft så ömkliga äfventyr — kört hufvudet emot grindstolpen och gått in i vedboden, i tanke att det var stallkammaren hos inspektorens — och så gick jag med honom och tänkte aldrig gå längre än till inspektorsbyggningen.»

»Och der var ingen hemma?»

»Nej, der fans inte en katt en gång, och så näste jag gå med honom hem —»

»Men det är ju nästan en hel fjerding-svåg!»

»Ja, och i mörkret var det nästan två, tror jag, ehuru vi gingo genvägen genom skogen — eller kanske just därför.»

»Men här stå vi och prata,» utbrast Ingeborg, »och tant, som är ute och letar efter — efter —»

»Algot, ja,» ifylde Maria. »Jag såg ett ljus långt bort, när jag var nära hemma, men förmådde ej gå dit, och då jag såg att det lyste i förstufönstret anade jag, att Algot var hemma. Det var förståndigt af dig, Algot, att sätta ut lampan i förstugan — eljes hade jag ej hittat hem, tror jag.»

»Det gjorde jag visst inte.»

»Jag gjorde det,» sade Ingeborg, »och gå nu och möt tant!» tillade hon, vändande sig till Algot. »Hon är ju så ängslig.»

»Om jag visste, åt hvilket håll jag skulle gå,» började han, litet tvekande. »Vi kunna få leka kurra gömma med hvar andra hela natten.»

»Gå ändå,» bad Ingeborg. »hon har säkert gått utåt vägen till doktors. Maria såg ju lyktan — åt hvilket håll?»

»Det vet jag knappast,» sade Maria, som helt förundrad betraktat marmor bilden, »men jag tror nästan, att det var åt den sidan.»

»Ja, gå nu, gå nu!» sade Ingeborg ifrigt. »Här är hatten.» Och hon nästan sköt honom ut genom dörren.

»Hvad är det åt dig, Ingeborg? Det måste jag ännu en gång fråga dig,» sade Maria, som knapt kunde hemta sig från sin förvåning. »Har någonting hänt — eller hvad är det?»

»Jo, det har hänt något — det har hänt, att jag är så glad, så glad — jag vill taga hela världen i famn — och dig framför allt!» sade Ingeborg och kysste henne hjertligt.

»Jag tror bestämt, att du är glad öfver att Algot är helbregda hemma igen,» sade Maria. »Du är allt en god själ, ändå — men, hvad står nu på?»

Någon kom rusande upp för trappan med förfärlig fart och störtade in i rummet, innan någon af flickorna hunnit få upp dörren. Det var doktorn.

»Hvar är han?» ropade han. »Hur är det med honom? Står det mycket illa till? Har han verkligen brutit bägge benen?»

»Hvem i himlens namn menar ni?» utbrast Maria. »Väl inte Algot? Han gick nyss härifrån för att söka upp mamma, som jag har varit ute för att söka, och som är ute och söker efter honom!»

»Ha, ha, ha!» skrattade doktorn. »Det var ett hiskeligt sökande. Nå, gick han härifrån, så har han väl benen i behåll, åtminstone. Annars hörde jag i grindstugan, der jag var inne, att han skulle hafva halkat och brutit benen.»

»Hvem i all världen har sagt det?»

»Kontors-Kalle lär ha hört det af Stina och sagt det till smeden Lindberg, och så har det gått vidare. Men huru hänger det egentligen ihop med detta? Vi måste hafva gått af och an, som skottspolar här!»

Flickorna redogjorde nu för alla de märkliga tilldragelserna, och Maria uppehöll sig mycket vid, huru ängsliga de alla varit, och hur »mamma» var fullt öfvertygad om, att Algot halkat och brutit benet, låg afsvimmad i någon backe, skulle i mörkret blifva öfverkörd, med mera ryligheter.

»Der ha vi det!» sade doktorn. »Stina har väl sagt, att frun var rädd, att något sådant hänt, och under marschen till grindstugan har nyheten blifvit så der omformad.»

Efter en stund återkom emellertid hela det utvandrade sällskapet, inklusive Stina, som, innan någon hunnit säga ett ord, redan i trappan ropade: »Nu ä' fälle plättarne precis skinntorra, så en inte kan få sönder dom med bräckjern, en gång!»

Förklaringar och utrop och förvåning följde nu i mängd och omväxling. Slutligen sjönk fru Ternitz uttröttad ned i soffhörnet och utbrast:

»Ja, detta kan man då riktigt kalla 'mycket väsen för ingenting'!»

»Ingenting?» upprepade Algot. »Misstag, mamma lilla! Kan det kallas för ingenting, att mamma nu skall få se sin blifvande sonhustru? Och det hade kanske eljes ej blifvit af. Här är hon,» tillade han och slog armen om Ingeborgs lif.

»Marmor bilden!» utropade fru Ternitz i häpenheten.

»Ja, älskade tant,» sade Ingeborg leende, »men nu har marmor bilden fått lif!»

Och så kysste fästmannen henne midt för de andras ögon, och då var saken klar.

»Detta lyckliga resultat,» sade doktorn med komiskt allvar, »föranleder mig att påpeka ännu en angenäm följd af aftonens för-
växlingar, nämligen att fru Ternitz derigenom

erhållit icke blott en sonhustru, utan också en — måg!»

Dermed tog han Marias hand och ledde henne fram till modren. Den unga flickan var så ytterligt förvånad, att hon utan motstånd lät sig föras, men så sansade hon sig och ämnade rycka sin hand ur doktors. Men han höll den fast, och då hon såg på honom, mötte hon en blick, så öm och så varm, att hon justerade sitt första beslut och lät sin lilla hand stanna qvar i den, som så fast och hjertligt slöt sig derom.

»Nå, ja,» sade hon muntert, »hvarför icke? Men hvad säger mamma?»

»Är det ert allvar, doktor?» frågade »mamma.»

»Det har länge varit mitt allvar,» svarade han, »blott tillfället fattades, och det — kom nu.»

»Ja, då säger jag till er alle sammans: Gud välsigne er, mina barn!» sade fru Ternitz med tårar i ögonen.

»Och hvad säger du, Algot?» frågade doktorn, »du skall väl vara Marias giftoman, förstär jag.»

»Jag säger ja och amen,» svarade Algot, »och för att visa, att jag också kan citera Shakespeare, vill jag uttrycka den förhoppning, att ehuru förpjesen visserligen icke gjorde skäl för rubriken: Mycket väsen för ingen ting, den dock måtte ställa så till, att efterpjesen gör skäl för mottot: Så tuktas en argbigga!»

»Akta dig, att inte argbiggan tuktar dig!» ropade Maria skrattande och rusade emot brodern, som vek undan och ropade: »Nu börjas den vilda jagten!»

Men i det samma tvärstannade båda, ty Stina slog upp dörren till matsalen och sade det enda ordet: »Matbud!»

Till Sveriges prestfruar.

För eder alla torde det vara bekant, att Grenna kyrka brunnit.

Det kan icke beskrivas, huru vemodfullt det kändes att se det kära templet omsvepas af eldslågor och förtäras, under det att vi stodo aldeles redlösa utan att kunna afvända olyckan.

Kyrkan var lågt brandförsäkrad och kyrkokassan nästan uttömd till följd af reparationer, som blifvit gjorda de senaste åren.

Vi hade vackra klockor och en god orgel, huru skola vi få lika igen? Kanske skola landets prestfruar vara villiga att hjälpa mig samla medel dertill?

Detta skulle ske, icke genom listor, utan genom att anskaffa och ställa fram en liten sparbössa, i hvilken den minsta skärf kunde inläggas af dem, som gå in och ut i edra prestgårdar.

Ingen skulle nödgas dertill; ty den villigaste gåfvan, om än liten, har den största välsignelse med sig.

Mången af eder skall kanske säga: »icke kan jag samla något i sparbössan, som är värdt att sända såsom hjälp vid en kyrkobyggnad». Om I också icke skullen få mer än två kronor i edra sparbössor, så veten, att »många bäckar små göra en stor å». — Den, som endast vill åstadkomma stora verk, utträttar sällan något. Nej, låtom oss vara anspråklösa och små, hjälpa hvar andra och gifva Gud äran.

Skulle nu någon af eder, kära fruar, tycka detta mitt förslag vara otillbörligt eller besvärligt, så lyssna icke derpå. Allt skall vara frivilligt både å eder och edra vänners i församlingen sida.

De af eder, som med tacksamma hjertan för edra egna kyrkans bevarande tänka på oss och vilja hjälpa oss i vårt bekymmer, torde före maj månads utgång detta år godhetsfullt sända de insamlade medlen, för hvilka redovisning skall ske i någon Stockholms-tidning,

till prostinnan Erika Rogberg,
Grenna.

Handarbeten.

Fotografiställ. Man kan med lätthet själf förfärdiga vackra fotografiställ af karton, som prydas med litet pressade blommor. Jag brukar för detta ändamål välja stadig karton i någon halfljus brun färg och skära till ett stycke af ungefär 18 centim. längd och 12 centim. bredd. Ur detta skäres, 2 cent. från ena sidan, bort en oval bit, 7 1/2 cent. lång och knappa 6 cent. bred, för porträttet.

Denna sålunda tillkomna ram prydes med en smakfull liten bukett af pressad fin moss, ormbunksblad, ljung, strån, smultronblommor, röda blad o. s. v., hvilka delar fästas hvar för sig med gummi. Äfven är trefligt att af dessa sätta en fin bärd rundtom öppningen för bilden. Sedan skäres ett stycke karton, som är 2 cent. längre än porträttet, vikes smalt i båda ändar och fästes med gummi eller fisklim bakom öppningen. Sist tages ett par 4—5 cent. breda remsor af samma längd som stället och gummias ihop för att blifva stadigare samt vikas en cent. bredt i ena ändan. Vikningen fästes också bakpå, nära öfre kanten; detta blir stöd, om man vill ha ramen fristående. Den tager sig mycket nått ut på skrifbordet eller annan lämplig plats och kan förfärdigas på en timme.

Lilly.

Gratulationskort kunna på samma sätt förfärdigas af ett stycke karton och fina pressade blommor samt bereda vanligen både givare och emottagare vida större nöje än de köpta korten.

Lilly.

Smörgåsbordet.

Fransysk potatis. Potatisen skalas och skäres i tunna skivor, som kokas mjuka i flottyr; färgen ljusbrun.

Frida N. N.

Fyld sill. Antingen tages färsk sill eller urvattnad; öppnas och göres i ordning; fylles med äppelmoss, uppbländ med äggula, gräddmjölk och stötta skorpor, eller ock fylles den med sillfärs.

Frida N. N.

Inlagd sill. 2 1/2 @ fet sill, ej för stor, lägges i vatten ett dygn, hvarefter den upptages och lägges i en handduk, att vattnet väl utdrages. 1/4 k:n ättika slås i en kastrull tillsammans med en stor tekopp krossocker, 3 ort hvitpeppar, 3 ort kryddpeppar, 3 ort starkpeppar, 1 skida spansk peppar, 3 ort hel senap och 1/2 @ ituskuren rödlök. Allt lägges på en gång i kastrullen och får blott koka upp; väl täckt under tiden. Sillen lägges i en stenkruka och satsen, väl kall, hålles öfver, man ser till att den ständigt är väl täckt, att ej något bortdunstar. Sillen skall vara hel, endast öppnad, med hufvud och stjert afskurra. Förvaras på svalt ställe; färdig på åtta dagar; håller sig länge.

Frida N. N.

Inkokt strömming till smörgås. Strömmingen skäres upp långa buken och benet urtages. Derefter lägges den på tvåren med ryggarne uppåt tätt bredvid hvarandra i en aflång bränd och glaserad karott med salt, mycket socker och ättika samt dill. Kokas i jernspiselugn. Serveras orörd.

Lilly.

Makrill blir utmärkt god, om den inkokas hel med dill och salt, liksom kräfter. Ätes helst kall till smörgåsbord.

Lilly.

Inläggningar.

Att insalta kräftstjertar. Till 1 k:n kräftkött tages 1 k:n vatten, 1/8 d:o salt, 1 skedblad socker och 1 tesked salpeter; kokas upp och påhålles dagen derpå. Litet dill lägges emellan kräftstjertarne.

Frida N. N.

Pröfvad inläggning af starkgurkor. 50

hvita gurkor läggas tvänne dygn uti saltlake samt nedläggas sedan i en bytta med dillkronor och skuren pepparrot efter smak. Kryddorna här till äro: 4 lod starkpeppar, 4 lod kryddpeppar, 2 lod nejlikor, 2 lod salpeter, 3 lod alun, 3 lod hvit vinsten. 2 kan. nor ättika uppkokas, kryddorna stötas och läggas deri. Lagen slås het öfver gurkorna i byttan, som genast tilltappes. Ättikan kan uppspås något med vatten, om man ej vill ha gurkorna så sura. Ett uppkok af lagen skadar ej. Något körsbärsblad kan användas vid inläggningen, äfven dragonättika.

Lilly.

Matlagning.

Fiskbullar. Fiskköttet skrapas väl från skinn och ben samt bultas en bra stund; derefter inarbetas smör, några äggulor, stötta skorpor, grädde eller god mjölk, socker, salt och hvitpeppar. Kokas i buljong. Gädda eller bättre kolja användes.

Frida N. N.

Stufvad gädda. Gäddan flås och, om man vill, borttages ryggen; stycas i större eller mindre bitar och stufvas antingen som lake eller aborre.

Frida N. N.

Kolja anrättad som lake. I första rummet måste man tillse, att koljan är alldeles färsk. Den rensas och lägges några timmar i saltadt vatten, hvarefter den får sjuda upp i svag kalbuljong, som har god smak af sopprötter, om möjligt, aftager man sedan skinnet. Den stufvas sedan som lake, men måste noga tillses, ty denna fisksort är, som hvar och en känner till, mycket lättkokt.

Frida N. N.

Höns med ris. Hönset kokas helt i kort spad och skäres i vackra jemna bitar. Ris kokas under tiden i vatten och smör, spades mot slutet med något af buljongen; litet socker och citron påläggas. Af buljongen kokas en vanlig sås, som redes med äggula. Köttet lägges högt på ett fat och garneras med riset samt några citronskeffvor. Litet vin på riset skadar ej.

Frida N. N.

Efterrätter.

Ostkaka. 3 kannor nysilad mjölk, 6 hela ägg, 6 skedblad mjöl. Mjölken värmes, äggen och mjölet vispas i löpvatten och slås till den varma mjölken. Sedan det "löpnat", omröres det och uppkokas, hvarefter det upptages och vasslan urkramas. Formen smörjes och deri lägges hvarfals med ost, smör och socker. 5 à 6 ägg samt 1/2 k:n grädde vispas och hålles öfver. Ej för varm ugn. Sås: 1/2 k:n grädde uppkokas, och deri vispas 2 gulor tillika med socker och kanel.

Frida N. N.

Minutpudding. 1/2 k:n mjölk kokas upp, då den något afsvalnat iverpas 3 ägg, som först uppviskas hårdt. Smeten slås i en med sirup smord form ock kokas eller bakas i ungn. Serveras genast med sylt och socker.

Frida N. N.

Drycker.

Smultronpunsch. 1/2 k:n fin arrak slås på 1 k:n smultron i en stenkruka och får stå en vecka. 1/2 k:n kallvatten och 3 skålp. socker, kokas till en simmig lag och deruti silas arraken. Öses väl tills den är kall.

Frida N. N.

Konservering.

Sockerlingon till sallad. Stora vackra lingon utväljas, sköljas samt få afrinna på linne. Derefter prickar man dem med en grof nål samt nedlägger dem i glasburk, hvarfals med socker, som tages rikligt, eljes hålla de sig icke. Sockret skall vara siktadt.

Frida N. N.

Bakning.

Holländska kakor. 1/2 skålp. smör, 1/2 skålp. socker, 1 skålp. mjöl, 2 äggulor, 1 skedblad stötta nejlikor, 1 d:o kanel. Kakorna öfverstrykas med ägghvita, doppas i socker.

Frida N. N.

Mandelstänger. 6 väl uppvispade gulor, 6 skedar smält smör, 6 d:o grädde 1/2 skålp. socker och 1/2 skålp. stött mandel, arbetas väl tillsammans med så litet mjöl som möjligt. Uttages i små stänger, hvilka gräddas på smord och mjölad plåt.

Frida N. N.

Mjuka kringlor. 1 1/2 kvarter god mjölk 5 ägg, 1/4 skålp. socker, 1/4 d:o smält smör.

Frida N. N.

Tvätten.

Kanhända det fins flere unga husmödrar, för hvilka det torde vara välkommet att i »Iduns» smala spalter få några råd och upplysningar, om hur man förfar vid lak eller stortvätt. Jag vet ett hem, der en massa kläder förstördes genom oriktig behandling, hvarken husmodern eller hennes tjensteflickor förstodo saken.

Först och främst anskaffas god aska, som dock numera utan fara kan ersättas af Eneroths lutpulver; ett bevis på god aska är, att den är tung. Soda bör undvikas; kläderna blifva i längden gerna gula deraf. Såpa är en högst odryg vara, men brukad för förstånd, räcker mer än väl 10 skålp. till ett lak af kläder, som begagnats af 4 personer under 6 månader. Litet rostpulver bör ock finnas, ty på ett outransakligt sätt kommer det alltid en eller annan rostfläck på kläderna, och de urtagas bäst under tvätten. Pulvret begagnas med varsamhet; man tager helt litet på fingret och stryker på den våta fläcken, gnubar och sköljer den, och fläcken försvinner. Äfven tillses, att alla kärll, som skola begagnas, äro täta. Man hopsamlar allt orent på ett ställe. Visserligen har man det mesta i smuts-lären, men det är dock mycket, som skall ombytas och samlas för att komma med, och det är alltid föroljligt, om något skulle glömmas. Man knyter in kläderna i grofva lakan för att i dem bäras till tvättstugan, dock först ordentligt räknade och uppskrifna. Dagen innan tvätten skall börjas, inbäres ved och vatten, ty arbetet börjas vintertiden långt före dager, kl. 4 eller 5; man bör äfven göra det sommartiden för att få börja med kläderna genast. Vid middagstiden eller, om laket är stort, senare på dagen, lägges kläderna på karet, som iordningstalles sålunda: aska, sållad, slås i en särskild s. k. askpåse och lägges ofvan på rena, grofva, i kors lagda björkvedstickor i botten af karet (stickorna gömmas gång från gång); vid tapphållet ställes vanligen en half tallrik e. d. för att luten skall kunna röra obehindradt, och karet sidor klädas med grofva lakan. Närmast askan lägges köks-handukar m. m. Alla kläder skakas ut, innan de läggas på karet, och den som har sig anförtrodt att lägga laket, måste noga tillse, att det blir jemt, att inga hålör bildas, hvari luten stannar. Vill man först skölja på tredje dagen, lakas kallt till andra dagen vid pass kl. 3, då man börjar laka med varm lut. Ett uppehåll göres under några timmar, men lakningen börjar vid tre eller fyratiden. Bäst är att skölja tredje dagen, det blir då ej så ansträngande för tvätterskorna, ty sköljes nemligen redan på andra dagen, måste det lakas oafbrutet hela natten. Då det börjar att varmlakas, måste iakttagas att det på inga vilkor får till en början ösas kokande lut på kläderna, utan luten värmes småningom; i annat fall uppkomma lutfläckar, som äro omöjliga att taga ur. Ofvanstående måste äfven iakttagas, om det upphört att laka under sjelfva natten. Vill man slå ett par grytor kokande vat-

ten öfver kläderna, medan de ligga på karet, underlättas sköljningen.

Frida N. N.

Läkareråd.

I. B. Försök att om möjligt byta om vistelseort för en tid. Vistas mer än hittills ute i fria luften. För hög diet och drick i synnerhet mycket oskummad mjölk. — En badsejour i sommar skulle helt säkert vara af stor nytta för eder.

Lilly. Finnas »pormaskar», böra dessa behandlas på sätt, som finnes angifvet i svar till Isedora i n:r 11. Hvarje kväll ingnides ansigtet med en salva af 1 del salicylsyra, 6 delar färdigt svafvel, 20 delar lanolin och 20 delar gul vaselin. På morgonen afvättas salvan; när såpspritt ej användes, kan i stället begagnas t. ex. aseptintvål. Ofta äro små operativa ingrepp af läkare nödvändiga under kuren. Äfven patientens allmänna tillstånd, lefnadssätt etc. kan ge anledning till vissa föreskrifter, som äro att iakttaga jemte den lokala behandlingen. Kuren fordrar i alla händelser lång tid, och i svårare fall fordras nästan alltid behandling af specialist.

Elsa. Ni upplyser oss blott om, hvar »det onda» kännes, men alls icke på hvad sätt och när det förnimmes. Upplys oss derom, äfvensom om ert helstillstånd för öfrigt. Omma de angifna ställena för tryck?

Absalon. Det hela synes oss tyda på höggradig nervsvaghet. Det bästa råd, vi kunna gifva eder, är, att ni i sommar unnar ert fullständig hvil och undergå behandling vid en vattenkuranstalt. — En undersökning af öronläkare vore önskvärd.

Maria. I de flesta fall, der ej verklig öronsjukdom föreligger, bero dessa symptom på allmän svaghet och blodbrist. Huru i detta fall förhåller sig, kunna vi ej säga, då alla väglända upplysningar saknas.

Ebba bör använda den salva, som finnes föreskrifven för Flicka 1862 i n:r 12.

Doris. 1). Svårt att besvara utan tillfälle till undersökning; dock synes det oss sannolikt, att orsaken är den, ni sjelf antar. Begagna vid dessa tillfällen kraftiga froteringar af mage och bröst. Födan bör vara lätt-smält, och framför allt böra alla väderbildande födoämne, såsom kål, ärter, bönor, undvikas; äfven potatis bör blott undantagsvis förtäras. 2). Hvad er sjelf beträffar, så är här ganska visst ej fråga om någon ögonsjukdom, utan orsaken är sannolikt er svaghet. Drick under några veckor två gånger dagligen ett halt dricksglas Karlstads jernvatten; förtär stärkande föda, isynnerhet mjölk i stora kvantiteter; tag mera motion än hittills.

Elise B-m. Det viktigaste vilkoret för att ni skall bli bättre är, att ni på allt sätt söker kampa mot er »sorgsna sinnessättning och edra grubberier. Hjerta och lungor äro visserligen ej direkt i fara, men i stället hela ert nervsystem. — Hvad er hufvudvärk beträffar, så bör ni, när den förekommer, taga en matsked af en lösning af 4 gram anispyrin i 50 gram vatten, och efter en timme, om verkan ej inträddt, ytterligare en matsked.

E- I ett så svårt fall är det bäst att rådfråga specialist. Akomman torde äfven med bästa behandling blifva mycket hårdnackad.

X. Y. I sådant fall bör ni hufvudsakligen lefva af ägg och köttmat samt grönsaker. Att undvika äro mjöl- och grynrätter, potatis, ärter, bönor, sötsaker, oskummad mjölk och matdrycker. Det är dock alltid önskvärdt, att en afmagringskur genomföres under uppsigt af läkare.

Smälning. Jo, detta härleder sig ganska visst från den orsak, läkaren sagt er — liksom öfriga symptom. Vi taga för gifvet, att ni också fått er föreskrifven lämplig behandling — fortsätt dermed! Hvad fotbad beträffar, så kan ni ju försöka dylika hvarje kväll, innan ni går till sängs.

Amalia. Det är mycket möjligt, att vi skulle kunna säga eder något botemedel för »extreme i ögonbrynen», men vi måste beklänna, att vi aldrig förr hört talas om en äkomma med detta namn. Gif oss noggrann beskrifning.

Miriam L-k. Dessa obehag komma troligen deraf, att ni ansträngt edra ögon för mycket, då ni ju äfven i öfrigt är svag. Möjligt är ju också, att ni kan behöfva glasögon, då ni arbetar, men huru kan ni tro, att vi skola kunna säga eder, hvilket nummer ni bör använda? — Ni bör under några veckor tre gånger dagligen taga tre stycken *Blaud's jernpiller* och taga så mycket motion, som er tid möjligen tillåter.

E. J. Ni gör klokast i att låta läkare göra en underlifsundersökning. Dylika »blåskatarer» hos fruntimmer bero nämligen ofta på något underlifs lidande, abnormt läge af lifmodern, etc.

Maria. 1). Försök en salva af 1 del salicylsyra, 10 delar zinkoxid, 10 delar stärkelse och 20 delar vaselin. Har ni tillfälle att vända er till specialist, är det naturligtvis så mycket bättre. 2). Äfven härför torde den nämnda salvan låta med fördel användas sig. 3). I ett stort antal af dylika fall, som trotsar hvarje annan behandling, har hypnotisk behandling åstadkommit fullständig hälsa.

Jenny. Sannolikt bero dessa smärtor och denna svullnad på s. k. plattfot. Ni bör, så mycket sig göra låter, undvika gående och stående. Äfven vore det önskvärdt, att ni kunde begagna särskilda, för plattfot lämpade skodon, som finnas att tillgå i Stockholm. Är ni Stockholmsbo?

Lungsotspatient. Det medel, som kanske mest användes mot den besvärliga nattsvetten, och som ofta nog har god verkan, är *atropin*. Medlet fås dock ej utan läkares recept. — Vägfarande äro också hastiga kalla tvättningar af öfverkroppen.

Dr - d.

Handslöjdskola för Damer

öppnas den 1 Juni vid Sundbyberg, belägen 15 minuters järnvägsresa från Stockholm. Undervisning meddelas i så väl enkla, i hvarje hem nödvändiga hand- och maskinarbeten som i fina broderier, praktfulla konstväfnader, träsnideri, glasmålning, glasetsning, enkel bokföring m. m. af bildade och skickliga lärare och lärarinnor. Så är t. ex. lärarinnan i väfnadskonst utbildad vid Handarbetets Vänner väfaskola, lärarinnan i knyppling från Vadstena o. s. v. Skolan består alla materialier. Dess lokal är en större, välbyggt villa, landligt och vackert belägen invid barrskog samt nära sjö och badhus. Några hushållselever och några helinackorder mottagas. Utförlig plan öfver de särskilda kurserna jemte uppgift om lärare, pris, kommunikationer m. m. lemnas å Aftonbladskontoren Brunkebergsgatan 5 och Munkbrogatan 8 äfvensom hos en af skolans lärarinnor, fröken Frideborg Ljungdahl, Regeringsgatan 29, 2 tr. upp, träffas alla söckendagar 12—1 e. m. Kursplaner kunna ock skriftligen requireras af Enkefru Caroline Norberg, Garfvargatan 11, Stockholm, der anmånningar af elever mottagas samt skriftliga och muntliga underrättelser meddelas, träffas alla söckendagar 11—1.

Mathilda Gestrin,
Första Föreståndarinnan.

[151]

Breflåda.

M. N.—a. *Hyllning.* För att öfverflytta edert exemplar af Idun torde ni göra anmälan å den postanstalt, der ni prenumererat, samt der erlagga öfverflyttningsafgift med 25 öre.

C. L. R. . . . e. För dagen för trångt; skall komma i nästa nummer.

F. S. Hjertligt välkommen åter; nu insända användes med snaraste.

Gammal sommerska hänvisas till svaret till »En och annan prenumerant» i förra numrets breflåda.

Intresserad praktikus. Edert förslag möter för närvarande praktiska hinder. Då vi genom ökad spridning sättas i stånd att utvidga tidningen, skola vi taga det i öfvervägande.

Mimmy. Välkommen!

W. Skall komma.

Jane. Gerna, så fort utrymmet medgifver.

L. G—r; Borghamn. Annonns införes ej, om ej likvid följer. Ni har ju ej ens uppgifvit edert namn. Den nu insända skulle upptaga 7 rader och således belöpa sig till 1,75 för gång. Red.

Innehållsförteckning:

Furstemoder; dikt af *Johan Nordling* (med porträtt). — Kring sin egen axel; lifsbilder tecknade för Idun af *Ave: III, Ruth*. — Dömer icke; af *Annie Berg*. — Penningar och barn; af *K*. — Den lägre flickskolans mål; af *Elva Tenow*. — Teater och musik. — Mycket väsen för ingenting; små broderier på verkliga botten af *Mathilda Langlet*. — Till Sveriges prestfruar.

Handarbeten. — Smörgåsbordet. — Inläggningar. — Matlagning. — Efterrätter. — Drycker. — Konservering. — Bakning. — Tvätten. — Läkareåd. — Breflåda.

Annonser.

Annonspris: 25 öre pr petitrad (=10 stafvelser). Ingen annons införes under 1 kr.

LEDIGA PLATSER.

Lärarinna erh. strax plats i fam. på landet att underv. en 8 års flicka. Svar med rek. och lönepretent. adresseras till E., Engelholm, post. rest. [140]

PLATSSÖKANDE.

En ung anspr. flicka önsk. under sommaren medfölja någ. fam. el. ens. frunt. t. en badort ss. hjälp och sällsk. Fritt vivre önsk. Svar till »anspråklös» torde sändas till Norrköping p. r. [149]

Lärarinna,

som genomgått Wallinska skolan, önskar plats att undervisa 1 å 2 minderåriga flickor i vanliga skolämnen, språk, musik och handarbeten. Svar till »L», Jönköping. [148]

En ung anspråklös flicka af god familj söker plats för att gå frun tillhanda. På lön fästes ej afs. blott ett godt o. vänl. bemötande. Svar till »Verksam», Medevi p. r. [147]

Plats önskas i Stockholm eller landsorten af en ung flicka af god familj för att läsa med minderåriga barn vara behjälplig med handarbeten och deltaga i lättare göromål eller som skriftråde. Lön begäres ej endast ett vänligt och godt bemötande. Svar till »Ingrid». Iduns byrå. [146]

Ett ungt fruntimmer,

lärarinna i Richard Anderssons musikskola, önskar under sommaren få vistas hos en familj på landet, mot att undervisa i pianospelning. Närmare underrättelser meddelas benäget hr Richard Andersson, Brunngatan 28, 2 tr. [139]

DIVERSE.

Doktor Carl Flensburg
14 Lilla Vattugatan 14.
Hvardagar 1/23—1/24. Helgdagar 10—11.
Behandlar förträdesvis **Barnsjukdomar**. [34]

Doktor C. D. Josephson
Hötorget 11, 1 tr.,
Hvardagar 2—3. Helgdagar 10—11.
Allm. telef. 69 10.
Fruntimmerssjukdomar, Förlösningsar. [133]

Tandläkaren
Constance Elbe,
Humlegårdsgatan 8, 2 tr.
Rådfrågningstid 1—2. [120]

För späda barn.
I Bikupan (Klara Bergsgatan 23) nu inkommit fullständig utstyrel jemte nyare modeller för efterbeställning. [123]

Till salu i Stockholms boklädor:
Mitchell'ska Kuren
mot
Allmän Svaghet och Hysteri.
Öfversättning från femte upplagan.
Pris 2 kr.

Om denna kur skrifver dr **Wetterstrand** i Hygiea: »Af denna sjukdom (allmän svaghet), som är så vanlig i vår tid och som på ett så glänsande sätt många gånger blifvit kurerad genom den Mitchell'ska kuren» etc, samt vidare: »För dessa stackars olyckliga »(som lida af svåra former af allmän svaghet)» ha frisk luft, gymnastik, vattenkur, resor, tonica, stimulantia i alla former blifvit använda, men allt förgäves. Det är i sådana förtvillade fall, som den Mitchell'ska kuren bäst lämpar sig.»

Requisitioner från landsorten expedieras mot postförskott af David Lund, Stockholm. [150]

JOHN HULTENBERGS Tricotvaruhandel

28 Regeringsgatan 28,
STOCKHOLM.

är försedd med ett väl sorteradt lager af alla slags tricotvaror till lägsta priser.

För Herrar: Strumpor, Tröjor, Kalsonger, Normalunderkläder, Ylleskjortor, Maggördlar, Damasker, Knävarmare, Vantar, Muddar, Stickade Mansvästar m. m.

För Fruntimmer: Stort och väl sorteradt lager af Ylle- och Bomullsstrumpor, Undertröjor, Ylleunderlif, Tricotnsörlif, Ylleunderkläder, Simdräger, Damasker, Knävarmare, Maggördlar, Muddar, Vantar, Yllevästar, Yllekoftor, Yllekjolar, Bomullskjolar, Filtkjolar, Ylledukar, Ylleschalar, Yllekragar, Teatermössor, Silkesschalar, Tricotlif m. fl. artiklar.

För Barn: Stort lager af Bomulls- och Yllestrumpor, Barntröjor, Gosströjor, Gosskalsonger, Maggördlar, Damasker, Muddar, Vantar, Barnmössor, Yllevästar och Koftor, Ylleunderbyxor, Barnkjolar, Stickade Gossvästar, Tricotkostymer för Gossar (Byxor säljas särskildt), Flickklädnigar af tricot, Krokade Barnklädnigar, Sockor m. m. [137]

Allt i goda kvalitéter.

Chokolad, sockrad och osockerad, hvaribland Hushålls-Chokolad o. Consum-Chokolad m. fl.; Cacao Columbia, närande, lättsmält, fin i smaken, öfverträffar alla utländska sorter. Säljas hos alla speci- och delikatesshandlande samt i parti hos
[128] J. E. Nordling, Lilla Nygatan 28.

För 50 öre i Spar- eller Frimärken, insända i vanligt bref, erhålles: 1 ex. Lilla Helsovänner af P. Wikner; 1 ex. Finkels Saga af J. O. Ahlin (med författarens porträtt); 1 ex. Lustiga Friaräventyr på Dalmål; porträtten af Dalarnes fem vackraste kullor, prisbelönta vid en skönhetstävling 1888. Allt detta portofritt för blott 50 öre!
Per Wikner, Orsa. [133]

90 öre!
I hvarje hem har man råd att prenumerera på veckotidningen **TRUMF**, som inte kostar mera än **90 öre** för hela innevarande år. Trumf har genom sitt omvexlande, intressanta och gedigna innehåll redan skaffat sig en för svenska förhållanden ofantligt stor spridning. Följetongen Dödmansklippan är öfersatt ensamt för Trumfs räkning och har väckt oerhördt uppeende. Alla nummer från årets början erhållas, om man strax å närmaste postanstalt prenumererar på TRUMF för hela innevarande år med endast

90 öre!
(G. 13404) [145]

Bland de förnämaste medel, och utan tvifvel det angenämaste och drygaste, till tändernas rengöring och bevarande är tandläkaren C. O. Kochs i Linköping
FLORILINE.
Minutförsäljning öfver allt i riket, i Stockholm hos C. G. Leth, Drottninggatan 44. Partiförsäljning hos C. O. Koch, Linköping, och C. B. Blom, Norrköping. [142]

För ett eller två af tvenne små barn, som inom kort tid blifvit både fader- och moderlösa, sökes vård hos någon barnlös familj eller eljes någon människovänlig person, som utan beräkning af godtgörelse har både vilja och förmåga till en dylik uppoffring. De två äldsta barnen äro flickor om sex och fyra år samt det yngsta en gosse om två år. Skulle någon känna sig villig till detta barmhertighetens verk, bedes vänligt om skriftligt svar, som torde sändas till kyrkoherden O. H. Bauman under adress: *Hjelstaby*, Upsala län, då vidare upplysningar kunna erhållas. [143]

Pianomagasin.

Flyglar, Pianinos, Tafflar och Orglar från in- och utländska utmärkta Fabriker till de billigaste priser. För instrumentens bestånd ansvaras.

Äldre Pianos tagas i utbyte. OBS. Ständigt lager af Flyglar från Blüthner och Pianinos från G. Schwechters berömda fabriker.

GUST. PETERSSON & Komp.,
38 Regeringsgatan 38.
Flyglar, Tafflar och Pianinos från J. G. Malm sjö. [35]

Ramlösa Plantskola.

Min nya priskurant öfver rikhaltiga förråd af alla slag plantskoleartiklar är nu utkommen och tillsändes franko. Helsingborg i september 1888.

[522] N. P. Jensen.

Destroyer,

öfverträffadt medel mot alla frostskador. Pris pr flaska 75 öre. Erhålls mot efterkräf endast från **Åmåls Tekniska Fabrik.** [124]

Husmödrar!

Försöken *Th. Winborg & Cris* i Stockholm tillverkningar af

Ättika,
Senap,
Såser,
Soja,
flere gånger prisbelönade och fullt jemförliga med de bästa utländska fabriker. Tillhandahållas hos Hrr specialhandlare.

[35]

»Hvad vore lifvet, fann du ej ett hjerta, Som kärleksfullt emot ditt eget slog?»

Ja, mina damer, jag eger allt, helsa, fördelaktigt yttre, fast, sedlig karaktär, mycket god ekonomi och god samhällsställning; men jag är ändå ej lycklig, ty jag saknar en hjertevän, en huld och trogen maka att dela mitt rika, öfverfulla, varma hjerta med. Skulle någon godhertad, fromsint och husligt bildad qvinna, med eller utan förmögenhet, med mig vilja inleda bekantskap för att, om ömsesidigt tycke uppstår, ingå äktenskap, torde svar, ej anonymt, jemte fotografi f. v. b. sändas till *»Hemfrid, 35»*, Stockholms Norra Annonsbyrå, St. Vattugatan 3. Som här menas fullaste allvar, undanbedes allt skämt. [144]

[S. N. A. 320]

LEVERIN & C:o
61 Drottninggatan 61
3 tr. upp
få härmed rekommendera sin nya, tidsenliga

FOTOGRAFI-ATELIER

All slags
Fotografering
utföres omsorgsfullt
enligt nutidens fordringar.
Med största högaktning

LEVERIN & C:o

E. J. ANDERSSONS
PIANOLAGER
Försäljning och Uthyrning
Mästersamuelsgatan 26, Stockholm. [41]

Tvättinrättningen
55 Nybrogatan. BILLIGA PRISER. Nybrogatan 55.
Obs! Tvätt utföres äfven af härv. ordentliga tvätterskor, hemtas och hemsändes, då adress uppgifves pr telefon 4390 eller pr post. [37]

40 Drottninggatan 40
Utställning af
Svenska Stickmaskiner

På dessa i Sverige o. utlandet patenterade o. prisbelönda Stickmaskiner kan man efter 2 å 3 veckors öfning tillverka nästan allt hvad af ylle eller bomull behöfves i hemmet.

Se vidare annonsen i Idun den 1 och 8 februari d. å

TILL SALU I ALLA BOKLÅDOR.
Husmödrarnes Metertabell.
Lättfattligaste hjälpreda
för torghandeln och handelsboden
utgifven af *Oscar Jansson.*
Pris 25 öre. [102]
OUMBÄRLIG FÖR HVARJE HUSMODER.

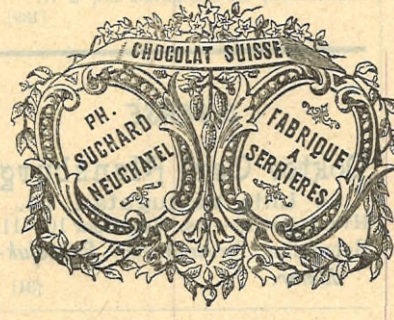
Billiga lektioner lemnas af under-tecknad i franska, tyska och engelska språkens så väl talande som skrivande samt åt nybörjare äfven i latin. Referenser i Wallinska skolan.
Jetta Westerlind,
Floragatan 10, 3 tr.
Träffas kl. 1/4-6 e. m.

Försäkrings-Aktiebolaget
Skandia
Stockholm
Hufvudkontor: Fredsgatan 18. [20]

1888
års årgång af
IDUN
fr. o. m. n:r 11 t. o. m. n:r 52
eller mer än tre kvartal
(Obs! I n:r 11 börjar den längre följetongen, hvadan intet af den samma går bort.)
säljes oinb. för 1 kr. 50 öre, med lösa permar för 2 kr. 50 öre samt kan användas som en synnerligen lämplig present
vänner och väninnor emellan.
Efter till Redaktionen af Idun ingången requisition sändes årgången mot efterkräf med tillagdt porto.
1888

Gratis! Gratis!
En hvar som prenumererar å vecko-tidningen »Dalmasen» för ett kvartal (pris å postanstalt endast 55 öre) erhåller med tidningen följande omtyckta saker alldeles gratis: 1) Lilla Helsingvännan af P. Wikner, 2) Finkels saga af J. O. Ahlin med hans porträtt, 3) Lustiga Frieriäfventyr på dalmål, 4) porträtter af fem de vackraste dalkullor.
— Som dessa gratispremier medfölja till alla prenumeranter under april, maj, juni, behöfver ni ej göra er vidare besvär än att å närmaste postanstalt med 55 öre prenumerera på Dalmasen för 2:a kvartalet.
Försök Masen! [147]

SUCHARD.
17 Guld- och Silfvermedaljer. Suchard's Chocolat.

Erkänd utmärkt qualité.
Samtliga Suchard's Chocolader äro garanterade ren Cacao och socker utan tillsats.
Suchard's Praliner, Gianduja, Capsules, Noisettes, Nougatines och andra dessertchocolader rekommenderas.
Suchard's Cacaopulver,
Cacao Soluble, ett rent lösligt pulver i bleckburkar på 1/2, 1/4 och 1/8 kilo, är drygt, välsmakande och närande. Af Suchard's Cacaopulver får man 100 koppar på 1/2 kilo. [21]

SUCHARD.
HVARJE HUSMODER
bör ovilkorligen skaffa sig ett i denna vecka utkommet särskildt **ungdomsnummer**

af **Skandinavisk Modetidning.**
Detta nummer, omfattande ej mindre än 20 stora sidor med inemot 100 illustrationer och ett fint koloreradt omslag, framställer i bild och text allt, som hör till barnens och barnkamrarnes utstyrsel. Expedieras till en hvar, som insänder 50 öre i frimärken.
Af **Skandinavisk Modetidnings brudutstyrselnummer,**
utgifvet i januari samt i bild och text meddelande allt, som hör till en ungs utstyrsel, finnas ännu ett par hundra exemplar att tillgå, likaledes mot ett pris af 50 öre.
Priset å Skand. Modet. är eljes 8 kr. pr år, 2 kr. 50 öre pr kvartal.

Alla fördelar framför andra sorter!
Allmänt erkändt bästa
Snörlif "La Gracieuse",
såväl i höga som låga former, finnes endast att erhålla hos
Henrik Labatt,
Kongl. Hofleverantör,
27 Drottninggatan 27
Stockholm.
Obs. Tillsändes, om lifvidden uppgifves i centimeter eller decimaltum. [71]

Till våren!
De, hvilka i god tid önska sig profver tillsända af de nyaste mönster af
**Kattun, Percal, Satin och Bomulls-
Klädningsstyger,**
torde snarast insända order derå till
K. M. Lundbergs Bosättningsmagasin,
7 Storkyrkobrinken 7,
STOCKHOLM. [87]